

Center for Økonomi
Enhed for Byggestyring

REGION

Status

**Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier
som er finansieret af regionale midler og/eller fonde**

Indhold

Indledning.....	3
Ny Psykiatri Bispebjerg.....	4
Nyt Hospital Glostrup - Neurorehabiliteringshus.....	7
Mary Elizabeths Hospital – Riget for børn, unge og gravide.....	10
Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center – Nordstjernen (BUC).....	13
Arbejdet i de politiske følgegrupper	16
Byggeriernes samfundsansvar	18

Indledning

Baggrund

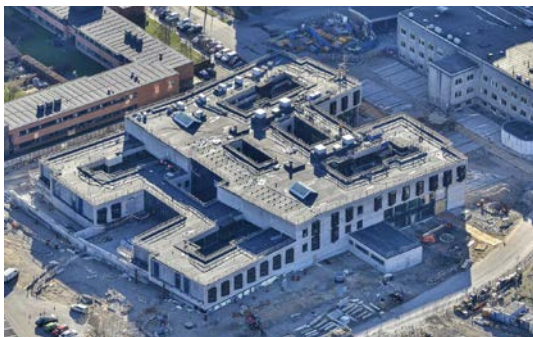
Region Hovedstaden bygger i disse år om og til på en lang række hospitaler. Hvert kvartal modtager regionsrådet en status på de fem igangværende kvalitetsfondsbyggerier. Det drejer sig om Nyt Hospital Herlev, Nyt Hospital Nordsjælland, Nyt Hospital Hvidovre, Ny Retspsykiatri Sct. Hans samt Nyt Hospital Bispebjerg.

Denne rapport indeholder en status for de øvrige igangværende større hospitalsbyggeprojekter i Region Hovedstaden, som er finansieret af regionale og/eller fondsmidler. Det drejer sig om følgende byggerier:

- Ny Psykiatri Bispebjerg
- Nyt Hospital Glostrup, Neurorehabiliteringshus
- Mary Elizabeths Hospital (tidligere Børneriget)
- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center – Nordstjernen (BUC)

Rapporten indeholder også en status for arbejdet i de politiske følgegrupper, der er nedsat og som følger byggeprojekterne. Desuden indeholder notatet en status for videndeling om byggerierne i regionen og på tværs af regioner.

Ny Psykiatri Bispebjerg

Figur 1 Luftfoto Ny Psykiatri Bispebjerg - etape 1, marts 2022

Figur 2 Illustration af Ny Psykiatri Bispebjerg

Ny Psykiatri Bispebjerg

Opførelse af nyt byggeri til behandling af psykiatiske patienter med ny psykiatrisk akutmodtagelse og 200 enestuer – i alt ca. 22.500 m².

Derudover etableres i alt 6.300 m² parkering i kælder og parterre svarende til mere end 150 pladser.

Byggeriet opføres i to etaper: 1. etape med 10.000 m² samt de 150 P-pladser (tages i brug efterår 2022) og 2. etape med 12.500 m².

Projektet indeholder også renovering af eksisterende bygninger (Lersø Komplekset) – i alt ca. 12.000 m².

Budget er 1,3 mia. kr. (2021-priser) - heraf nybyggeri godt 850 mio. kr.

Kort om projektet

Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter opførelse af nybyggeri til behandling af psykiatiske patienter samt renovering af bygninger i Lersø Komplekset. Byggeriet udbygger og moderniserer psykiatrien ved at samle størstedelen af Psykiatrisk Center København på Bispebjerg matriklen. Funktioner som i dag er placeret på Rigshospitalet, Gentofte og Frederiksberg matriklen.

Der er udarbejdet en generalplan, hvor funktioner såvel i nybyggeriet som i Lersø Komplekset er fordelt.

Nybyggeriet

Nybyggeriet indeholder 200 psykiatiske enestuer med eget bad og toilet fordelt på 12 sengeafsnit med tilhørende personalefaciliteter. Byggeriet indeholder også en akutmodtagelse, en ECT-klinik samt tandlægeklinik og mødelokaler.

Alle sengeafsnit har aktivitetsfaciliteter, og patienter har mulighed for at benytte sanserum, multirum og træningsrum i eget afsnit. Hvert afsnit omkranser en indre gårdhave, så alle patienter har mulighed for at komme udenfor.

Nybyggeriet etableres i to etaper:

Etape 1 indeholder den nye psykiatriske akutmodtagelse med 10 sengepladser og fire intensive/lukkede sengeafsnit med tilsammen 64 sengepladser. Byggeriet forventes afleveret fra entreprenørerne i juni 2022 efterfulgt af indflytning af patienter den 15. november 2022.

Etape 2 indeholder otte sengeafsnit med tilsammen 126 sengepladser. Nedrivning af eksisterende bygninger på byggefeltet forventes igangsat januar 2023. Opstart af anlægsarbejdet forventes at ske i august 2023 med aflevering af byggeriet i august 2025, hvorefter indflytning af patienter kan ske i november 2025.

I forbindelse med ibrugtagning af etape 2 placeres støttefunktioner (kontorer til læger, ergo- og fysioterapeuter mv.) i et par etager af Lersøkomplekset i tæt tilknytning til de sengebærende enheder.

Renovering

Hovedparten af Lersø Komplekset skal fremadrettet anvendes til ambulans psykiatrisk behandling. Psykiatrien overtager bygningerne 60, 61 og 62 i Lersø Komplekset fra somatikken, når Akuthuset er ibrugtaget, hvorefter de skal renoveres. Der arbejdes med en renovering i to tempi med en opstart i bygningerne 61 og 60. Når disse er ibrugtaget, renoveres bygning 62. Indflytning forventes at kunne ske hhv. i 2026 og i 2027.

Andre bygninger på matriklen

Sammen med Nyt Hospital Bispebjerg har Ny Psykiatri Bispebjerg etableret fælles laboratorie- og logistikbygning, et parkeringshus og ny overfladeparkering, som alle er ibrugtaget. Der etableres ligeledes parkeringsfaciliteter ved/i det nye psykiatribyggeri samt i/ved Akuthuset. Der etableres også et nyt uddannelsescenter på matriklen.

Aktuel status

Projektet har undervejs været udfordret såvel tidsmæssigt som økonomisk på grund af et mangelfuldt projektmateriale og problematisk samarbejde med enkelte fagentreprenører. Tidsplanen er forsinket svarende til ca. et år for det samlede byggeri.

Der er indgået flere aftaler om færdiggørelsen af etape 1, som nu forventes færdigbygget og afleveret i perioden fra den 1. juni til den 1. juli 2022. Mangeludbedring og teknisk idriftsættelse af bygningen gennemføres frem mod den 15. august 2022. Herefter kan

brugerne – patienter og personale tage bygningen i brug i november 2022. Opgaven er nærmere beskrevet i Bilag 2.

Med baggrund i erfaringer fra byggeprojektet på Ny Retspsykiatri Sct. Hans styrkes de forberedende arbejder for opnåelse af ibrugtagningstilladelse ifm. entreprenørernes aflevering af byggeriet samt processen for driftens og klinikkens overtagelse af byggeriet. Processen tilrettelægges og gennemføres i samarbejde med eksterne rådgivere.

Der holdes indvielse af Ny Psykiatri Bispebjerg den 11. november 2022.
Ny organisering af projektet

Projektet overgår den 1. juli 2022 til Center for Ejendomme.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet:

- Den 18. november 2019 blev frigivelse af rådighedsbeløb på 632 mio. kr. (2019PL) til nybyggeri, nedrivning samt planlægning af renovering godkendt
- Den 24. oktober 2017 blev projektforslaget godkendt
- Den 13. december 2016 blev dispositionsforslaget godkendt
- Den 2. februar 2016 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: Moe A/S

Totalrådgiver: Friis & Moltke A/S og PLH Arkitekter A/S med underrådgiverne Søren Jensen A/S, SINTEF A/S og Møller & Grønborg A/S.

Væsentlige entreprenører: Barslund A/S (Byggemodning), MT Højgaard A/S (Råhus), Elindco Byggefirma A/S (Facadelukning), Elindco Byggefirma A/S (Komplettering), Scan Modul Byrum ApS (Fast inventar), Brøndum A/S (VVS), Brøndum A/S (Ventilation), NCC Danmark A/S (El, brandsikring, sikring og elevator), Nordomatic A/S (Bygningsautomation), Hoffmann A/S (Landskab og terræn), CARE-CALL A/S (Personsikring).

Nyt Hospital Glostrup - Neurorehabiliteringshus

Figur 3 Luftfoto af byggeriet, april 2022

Figur 4 Illustration af det kommende byggeri

Nyt Hospital Glostrup

Opførelse af et nyt neurorehabiliteringshus med 125 enestuer – i alt 25.000 m².

Nyt Hospital Glostrup samler regionens specialiserede neurorehabilitering.

Budget er 0,9 mia. kr. inkl. nyt parkeringshus (2021-priser).

Byggeriet tages i brug 2023.

Kort om projektet

Region Hovedstaden bygger et nyt neurorehabiliteringshus på 25.000 m² og med 125 enestuer, varmtvandsbassin og træningsfaciliteter på Glostrup matriklen. Bygningen samler regionens specialiserede neurorehabilitering og skal skabe rammerne for den bedste pleje, behandling og genoptræning af patienter med skade på hjerne og i rygmarv.

Udendørs træningsarealer og forskellige værksteder skal give gode muligheder for at variere hverdagen. Samtidig skal huset være med til at udvikle og understøtte faglig ekspertise og viden inden for neurorehabilitering på højt niveau, både nationalt og internationalt.

Ibrugtagningen af de første senge i Neurorehabiliteringshuset sker i maj/juni 2022. Herefter vil der over de næste år ske en gradvis indflytning i byggeriet.

Byggeprojektet er pr. januar 2022 forankret i Center for Ejendomme, mens øvrige dele af projektet fortsat er forankret på hospitalet.

Foruden Neurorehabiliteringshuset omfatter projektet også et parkeringshus med 483 parkeringspladser, som blev taget i brug i december 2014.

TrykFonden har efter ansøgning givet tilsagn om donation til opførelse af et familiehus i tilknytning til Neurorehabiliteringshuset. Målgruppen er forældre og søskende til indlagte børn og unge, samt andre pårørende. Familiehuset er på vej i udbud p.t. Huset forventes at ville være i drift inden udgangen af 2023.

Aktuel status

Byggestart for Nyt Hospital Glostrup, Neurorehabiliteringshuset, fandt sted den 23. januar 2020. Projektets afleveringstermin blev i februar 2022 ændret fra juni 2022 til april 2023. Perioden mellem aflevering af byggeriet i april 2023 og modtagelse af de første patienter startende i maj/juni 2022 anvendes til mangelfhjælpning, teknisk idriftsættelse, klinisk træning mm. Perioden dækkes af samlet aktiveringstidsplan.

Byggeprojektet har været forsinket grundet Covid-19 og meget forsinkede leverancer af bl.a. vinduer og tagisolering. Samtidig oplevede entreprenørerne også arbejdskraftmangel på lukningsentreprisen. Forsinkelserne omkring lukningsentreprisen førte til forsinkelser på de efterfølgende averterings- og installationsentrepriser. Endelig har der været skærpede krav til arbejdsmiljøet grundet Covid-19 (afstandskrav på byggepladsen m.v.). Samlet set har disse udfordringer påvirket fremdrift og økonomi. På den baggrund fremlægges fortrolig mødesag om byggeprojektets økonomi til politisk behandling i juni 2022.

P.t. pågår udvendige facadearbejder, samt arbejder på avertering- installations- og landskabsentrepriserne. Alle entrepriser følger den reviderede tidsplan.

Der er fortsat fokus på kvalitetssikring og forebyggende foranstaltninger i forbindelse med udførelse af bl.a. gulve og rørinstallationer. Der er iværksat prioriteret fagtilsyn. Samarbejde og kommunikation mellem de involverede rådgivere og entreprenører fungerer godt og hvor der er udfordringer, der oplever projektorganisationen, at der findes gode løsninger, så kvalitet og tidsplan holdes.

Ibrugtagningsorganisation er etableret og er organiseret i Neurocentret, Rigshospitalet. Ibrugtagningsarbejdet organiseres med deltagelse af de samme medarbejdere, som stod for lignende opgave ved ibrugtagning af Nordfløjen på Rigshospitalet.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 20. oktober 2020 blev regulering og omfordeling af eksisterende bevillinger godkendt
- Den 21. april 2020 blev frigivelse af rådighedsbeløb og forhøjelse af bevilling til totalrådgivning godkendt
- Den 16. august 2016 blev projektforslaget godkendt
- Den 16. december 2014 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 13. december 2013 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet

Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: Rambøll

Totalrådgiver: AART Architects A/S og Nordic – Office of Architecture, Marianne Levinsen Landskab ApS., Harde Larsen Rådgivende Ingeniører A/S, Buro Happold ApS samt Niras A/S.

Væsentlige entreprenører: Hoffman A/S (Byggegrube/-plads), Arkil A/S (Råhus), Juul & Nielsen (Lukning), Jakon A/S (Aptering), Wicotec Kirkebjerg (Installationer), HedeDanmark (Landskab).

Mary Elizabeths Hospital – Riget for børn, unge og gravide

(tidligere BørneRiget)

Figur 5 Byggefelt for BørneRiget, april 2022

Figur 6 Illustration af BørneRiget

Mary Elizabeths Hospital

Opførelse af et nyt hospital for børn, unge og fødende og deres familier i samarbejde med Ole Kirk's Fond.

Samler al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende.

Det fulde projekt indeholder 151 senge til børn og unge og 33 senge til voksne, 14 fødestuer og 14 operationsstuer – alt 60.000 m².

Budgettet udgør 2,4 mia. kr. (BOI2020K4), hvoraf Ole Kirk's Fond donerer 0,7 mia. kr.

Byggeriet tages i brug 2025.

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond blev med samarbejdsaftalen den 14. juni 2016 enige om at realisere visionen om at bygge et hospital i verdensklasse til børn, unge, fødende og deres familier. Hospitalet bliver opkaldt efter H.K.H. Kronprinsesse Mary og får navnet 'Mary Elizabeths Hospital – Riget for børn, unge og gravide'. Byggefeltet ligger i den vestlige del af Rigshospitalets matrikel mod Amorparken og skaterparken i Fælledparken. Det tidligere Rockefellerkompleks er nedrevet for at gøre plads til Mary Elizabeths Hospital.

Mary Elizabeths Hospital samler al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende, som i dag foregår spredt i forskellige bygninger på Rigshospitalets matrikel. Det gennemgående princip i Mary Elizabeths Hospital er, at specialisterne kommer til barnet, de unge, fødende og familien - ikke omvendt. I det nye hospital er behandling, pleje, forskning, uddannelse, teknologi og arkitektur tænkt sammen i en integreret løsning.

Barnets leg er integreret i selve behandlingen som en gennemgående rød tråd i hele forløbet. Derudover skaber det nye hospital rammerne for, at familier får mulighed for at være sammen som familie og have en så almindelig og tryk hverdag som muligt.

Aktuel status

Center for Ejendomme udmeldte april 2022, at tidsplanen for byggeriet af Mary Elizabeths Hospital justeres. Sidste del af byggeriet afsluttes således i maj 2025, herefter gennemføres en test- og afprøvningsperiode samt kliniske afprøvningsperioder. Justeringen betyder, at første patient kan behandles i sommeren 2026 ca. et år efter den oprindelige tidsplan. Samtidig bliver budgettet forøget for blandt andet at imødekomme kraftigt stigende priser på byggematerialer.

Regionsrådet godkendte derfor 19. april 2022, at budgettet forøges med 291 mio. kr. for at dække udgifter og styrke reserverne i projektet. Finansiering er tiltag for at sikre, at byggeriet kan gennemføres i overensstemmelse med visionen om Mary Elizabeths Hospital som hele Danmarks højt specialiserede hospital for børn, unge, gravide og deres familier.

Mary Elizabeths Hospital udbydes i syv store entrepriser:

- S0 – Tunnel, jord og byggemodning (kontrakt indgået)
- S1 – Byggeplads (kontrakt indgået)
- S2+3 (slået sammen) – råhus og lukning (kontrakt indgået)
- S4 – Aptering (kontrakt indgået)
- S5 – Installation (kontrakt indgået)
- S6 – Landskab udbydes senere og tidligst i løbet af 2022
- S7 - Inventarudbud og bygherreleverancer udbydes løbende fra ultimo 2022

Planlagt aflevering af byggeriet er i maj 2025 og ibrugtagning (første patient) medio 2026.

Mock up og donation til brugeroplevelsen i Mary Elizabeths Hospital

En mock-up af en fingerspid og sengestue blev opstillet på Rigshospitalet i foråret 2022 og taget i brug i marts 2022. Mock-up'en skal indgå i arbejdet med at forberede organisationen til at flytte ind i nye fysiske rammer og gøre det muligt at teste forslag og løsninger fra blandt andet arbejdet med brugeroplevelsen.

Ole Kirk's Fond donerede i starten af 2021 midler til arbejdet med brugeroplevelsen i Mary Elizabeths Hospital. Donationen fra Ole Kirk's fond skal understøtte innovationsarbejdet på Mary Elizabeths Hospital. Målet er at skabe en brugeroplevelse i verdensklasse og derved sikre mest mulig sammenhæng og livskvalitet under og efter behandlinger.

Godkendt lokalplan

Københavns Kommune godkendte den 6. juni 2019 lokalplan for området, hvor Mary Elizabeths Hospital skal opføres. I forbindelse med godkendelsen - og på baggrund af høringssvar fra Region Hovedstaden - blev kravet til parkering reduceret med 42 pladser fra 303 til 261 pladser.

Særlige hensyn i forbindelse med byggeriet

Psykiatrien har bygninger, som grænser op til byggefeltet for Mary Elizabeths Hospital. Der er fuldt fokus på at sikre grænseflader til psykiatriens bygninger og der iværksættes tiltag, som minimerer gener for patienter og personale i psykiatriens bygninger i forbindelse med opførelse af Mary Elizabeths Hospital. På samme måde sikres, gennem løbende dialog med de omkringliggende afdelinger, at minimere generne. Parkeringsforholdene på Rigshospitalets matrikel vil dog blive udfordret af byggeriet de næste fire år.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 20. april 2021 blev investeringsbevilling til BørneRiget om blandt andet fase 2 godkendt
- Den 9. april 2019 blev projektforslaget godkendt
- Den 17. april 2018 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 22. august 2017 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

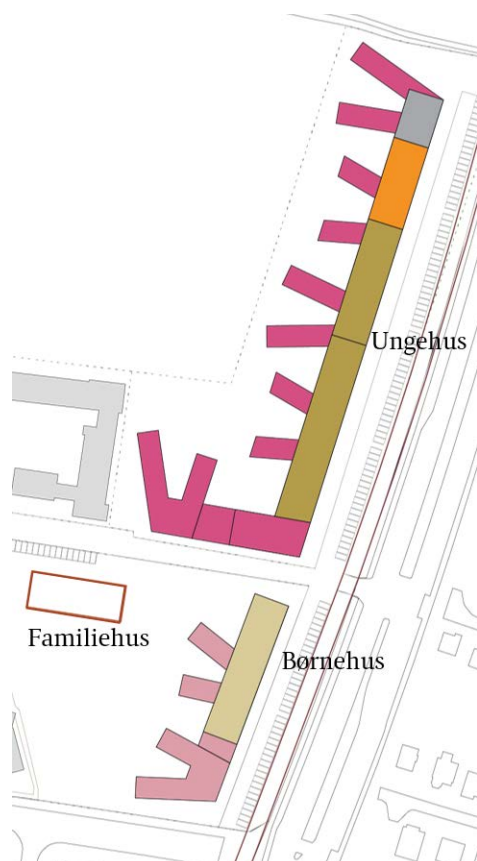
Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: MOE

Totalrådgiver: 3XN med underrådgivere Arkitema, NIRAS, Kristine Jensens Tegnestue og Rosan Bosch.

Væsentlige entreprenører: Per Aarsleff A/S (S0 tunnel, jord og byggemodning), NCC (S1 byggeplads), LM-byg A/S (S2+3 råhus og lukning).

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center – Nordstjernen (BUC)

Figur 7 Illustrationen af hvordan Nordstjernen kan komme til at se ud

Nordstjernen

Opførelse af nyt børne- og ungdomspsykiatrisk byggeri, som skal styrke rammerne for behandling af børn og unge med psykiatriske lidelser.

Byggeriet er i projekteringsfasen og forventes at blive sendt i udbud i efteråret 2022.

Økonomisk anlægsramme på 725 mio. kr.

Bygningens dimensioner og anlægssum præciseres i projekteringsfasen.

Der ønskes også opført et familiehus, som skal finansieres af fondsmidler

Tidspunkt for ibrugtagning er usikkert.

Kort om projektet

Regionsrådet satte i 2018 gang i en analyse af muligheder og behov for et nyt børne- og ungdomspsykiatrisk byggeri, med en ambition om at realisere en ny hospitalsfunktion, som målrettes til at rumme børn, unge og familier ramt af psykisk sygdom.

Baggrunden herfor var, at BUC er vokset ud af de nuværende fysiske rammer og ikke længere har de rette forudsætninger, for at kunne sætte barnet og den unge i centrum. BUC bor i dag spredt på forskellige adresser og i trange bygninger, der ikke tilgodeser familien og de nyeste terapeutiske metoder.

Nordstjernen skal samle en række funktioner i det nye center i Glostrup, hvilket blandt andet medfører øget tryghed og fleksibilitet i behandlingen af børn med akut sygdom, og hurtig adgang til udredning og behandling af høj kvalitet.

I forbindelse med udformning af visionen for fremtidens BUC, er der gennemført grundig research, med dybdegående interviews, etnografiske studier og studieture, med det formål at lave et byggeri som er udformet brugernes behov bedst muligt.

Visionen for Nordstjernen er at bygge et børne- og ungdomspsykiatrisk hospital med plads til familien, som skal være et trygt sted for børn og unge med psykisk sygdom. Nordstjernen skal i arkitektur, design og indretning tilpasses til børn, unge og deres familier, så der stimuleres håb og udvikling. Samtidig skal behandlingen gå hånd i hånd med patienternes egne ønsker og hjælpe dem videre i et værdigt liv.

Regionsrådet godkendte den 21. september 2021, at der arbejdes videre med projektet inden for en samlet økonomisk anlægsramme på 725 mio. kr. Heraf gav regionsrådet investeringsbevilling på 35 mio. kr. til projektafledte udgifter (flytning af Solvang). De resterende 690 mio. kr. finansieres ved leasing v. Danske Leasing som led i OPP-projektet.

Bygningens dimensioner og anlægssummen præciseres i projekteringsfasen.

I forbindelse med byggeriet af Nordstjernen ønskes opført et familiehus, som skal målrettes familier til børn og unge med psykiske lidelser. Opførelse af familiehuset skal finansieres via en fondsdonation. Region Hovedstaden har i marts 2022 søgt en fond om midler til opførelse af byggeriet. Der ventes svar fra fonden i løbet af de kommende måneder. Familiehuset anlægsøkonomiske ramme ligger på omkring 77,5 mio. kr.

Aktuel status

I forbindelse med projektet, har Center for Ejendomme (CEJ) anvendt erfaringer fra andre regionale byggerier, til at nytænke måden der samarbejdes med entreprenører. Der har blandt andet været afholdt dialogmøder med teams fra entreprenører, der har vist interesse i at byde på projektet. Dette har resulteret i, at der arbejdes med en samarbejdsmodel, hvor der etableres et tæt samarbejde med den vindende entreprenør. Dette medfører, at den vindende entreprenør, udover at opføre byggeriet, skal stå for driften af bygningen, efter byggeriet er afsluttet. Fokus er at skabe værdi for pengene, og understøtte en konstruktiv proces der ikke ender i konflikter, dårlig kvalitet samt overskridelser af økonomi og tid.

Udbudsmateriale forventes i prækvalifikation til september 2022. Til marts/ april 2023 forventer projektorganisation at kunne indgå kontrakt med den vindende totalentreprenør/ OPP-team. Herefter starter on-boarding og projekteringsperioden. Opførelse af ungehuset vil formentlig påbegyndes i løbet af 2024 og børnehuset i løbet af 2026.

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at komme med et estimeret afleveringstidspunkt for det samlede projekt.

Udarbejdelse af tidsplan er en del af den projektudvikling der vil ske i et samarbejde mellem det vindende team og projektteamet fra CEJ Bygherre.

Ovennævnte tidsangivelser er foreløbige.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 21. september 2021 blev godkendt projektet arbejdes videre inden for en anlægsramme på 725 mio. kr., som primært finansieres ved leasing.
- I 2019 blev godkendt visionen for byggeriet af nyt børne- og ungdomspsykiatrisk center – Nordstjernen.
- I 2018 vedtog regionsrådet at igangsætte en analyse af mulighed og behov for nyt børne- og ungdomspsykiatrisk byggeri.

Aktører i byggeriet

Byggeriet har ikke været i udbud endnu – forventes at ske ultimo 2022.

Der ikke valgt entreprenør, rådgiver, arkitekt etc.

Arbejdet i de politiske følgegrupper

Møder og temaer i første halvår 2022

Der er nedsat syv politiske følgegrupper til de store byggerier. Følgegruppen følger realiseringen af de nye byggerier og bliver orienteret om det enkelte projektets fremdrift. Følgegruppen deltager i idéudvekslingen i projektet og drøfter projektets faseskift mv. forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover får den politiske følgegruppe forelagt andre væsentlige spørgsmål og aktuelle emner for projektet. Følgegruppen sikrer desuden, at regionsrådets beslutninger og retningslinjer for projektet bliver fulgt.

Mødedato, dagsorden og referat fra følgegrupperne bliver offentliggjort på regionens hjemmeside: <https://www.regionh.dk/politik/nye-moeder/Sider/default.aspx>

Herunder er en status for møder og væsentlige emner i første halvår af 2022 for hver af følgegrupperne:

Nyt Hospital Herlev / Steno Diabetes Center Copenhagen

- Møde den 7. februar 2022 – Intro for ny følgegruppe, status for byggeriet, status for ibrugtagning og status for økonomi.

Nyt Hospital Hvidovre

- Møde den 2. marts 2022 – Intro for ny følgegruppe, status for byggeriet, status for ibrugtagning og status for økonomi.
- Møde den 23. juni 2022 – Status for byggeriet, ibrugtagning og økonomi.

Nyt Hospital Nordsjælland

- Møde den 22. marts 2022 – Intro for ny følgegruppe, status for byggeriet, status for ibrugtagning og status for økonomi.
- Møde den 26. april 2022 - Status for økonomi
- Møde den 30. maj 2022 – Status for byggeriet, status for økonomi samt status for arbejdet med forplejningskoncept

Nyt Hospital Bispebjerg og Ny Psykiatri Bispebjerg

- Møde den 20. april 2022 - Intro for ny følgegruppe, status for byggeriet, status for ibrugtagning og status for økonomi.
-

Nyt Hospital Glostrup

- Møde den 21. februar 2022 – Intro for ny følgegruppe, status for byggeriet, status for ibrugtagning og status for økonomi.
- Møde den 20. april 2022 - Status for byggeriet og status for økonomi.

Mary Elizabeths Hospital

- Møde den 21. marts 2022 - Intro for ny følgegruppe, status for byggeriet og status for økonomi.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center – Nordstjernen (BUC)

- Møde den 27. april 2022 - Intro for ny følgegruppe og status for projektet.

Byggeriernes samfundsansvar

Regionens arbejde med byggeriernes samfundsansvar sker primært igennem arbejdet med de sociale klausuler. De sociale klausuler handler dels om klausuler for løn- og arbejdsvilkår (arbejdsklausuler), dels om klausuler, som har til formål at sikre flere elever i praktik (lærlinge) bliver tilknyttet opgaver for regionen (uddannelsesklausul). Endelig er der klausuler, der henviser til overholdelse af internationale konventioner om for eksempel menneskerettigheder og miljø. Herudover har regionen også en forpligtigelse til at forhindre sort arbejde, hvidvask og andre lovovertrædelser.

Arbejdsklausuler

Region Hovedstadens bygge- og anlægskontrakter indeholder bestemmelser om, at entreprenører sikrer egne medarbejdere og medarbejdere hos underentreprenører (kædeansvar) løn – og ansættelsesvilkår, der følger bestemmelsen i ILO-konvention nr. 94.

Region Hovedstaden har indarbejdet kædeansvar i alle standardkoncepter for kontrakter for byggesager. Kædeansvar betyder, at regionens direkte kontraktpart (entreprenør) er ansvarlig for, at underentreprenører overholder arbejdsklausuler.

Tilsvarende gælder kravet om elever i praktik, som bliver stillet til entreprenøren. Det er entreprenørens ret og pligt at sikre antallet af elever i praktik leveret, uanset om entreprenøren udfører opgaven selv, eller om opgaven bliver løst via underentreprise.

Manglende opfyldelse af kontraktvilkår bliver anset som et kontraktbrud og en misligholdelse, hvis den konkret bliver anset som væsentlig. Det vil i sidste ende kunne medføre at kontraktforholdet bliver ophævet.

Region Hovedstaden har den 20. september 2017 indgået aftale med Bygge- Anlægs- og Trækartellet (BAT) om adgang til Region Hovedstadens byggepladser for at identificere mulige overtrædelser af regionens sociale klausuler. Aftalen bygger på dialog og tillid mellem parterne. BAT-kartellet indgår med helt særlig viden og erfaring på området. BAT-kartellet har, som følge af samarbejdsaftalen, adgang til alle regionens byggepladser mod at kartellet holder Region Hovedstaden orienteret om observationer på byggepladsen. Desuden holder BAT kartellet og Region Hovedstaden løbende møder om generelle spørgsmål samt specifikke observationer på byggepladserne.

Praktikpladskrav og praktikpladser

I Danmark står vi over for en stor efterspørgsel på faglært arbejdskraft, hvorfor det er afgørende, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse. En forudsætning herfor er, at de har en nogenlunde sikkerhed for at få en praktikplads som del af deres uddannelsesforløb.

For at sikre praktikpladser nok til alle, er der brug for at løfte den kollektive praktikpladsopgave i flok. Der er med årene sket et paradigmeskifte fra, at det har været op til den enkelte elev at finde en praktikplads, til at der i dag også stilles krav til bl.a. erhvervsskolerne, virksomhederne, faglige organisationer og bygherrer om at hjælpe til.

Som offentlig ordregiver og bygherre er Region Hovedstaden afhængig af at arbejdsstyrken sikres, da vi disse år investerer milliarder i at bygge og renovere regionens hospitaler.

Investeringen i at sikre flest mulige praktikpladser til hovedstadsregionens unge under erhvervsuddannelse har pågået i over 10 år. Dette gennem de såkaldte uddannelsesklausuler, der blev konsolideret tilbage i februar 2011, da Regionsrådet besluttede, at der indskrives en klausul/et krav i entreprisekontrakter med regionen, når følgende tre kriterier er opfyldt:

- Byggeopgaven varer minimum 6 måneder
- Lønomskostningerne skønnes at være minimum 4 mio. kroner, og/eller den samlede opgave overstiger 5 mio. kroner
- Byggeopgaven har et fagligt indhold med mulighed for at beskæftige elever i praktik. Heri en vurdering af, om en entreprise udløser mange, færre eller slet ingen praktikanter.

Region Hovedstadens kontraktbestemmelser på uddannelsesklausulområdet er formuleret efter EU's ligebehandlingsprincip for EU-borgere med udbudsregler, der skal sikre, at alle virksomheder har lige adgang til regionens kontrakter og ikke forskelsbehandles på grund af nationalitet. Det betyder også, at Region Hovedstaden som ordregiver ikke må stille krav om danske elever eller elever fra danske uddannelser.

Regionen har været foregangsaktør på en række andre områder med betydning for uddannelsesklausulers legitimitet og effektivitet, bl.a. via den regionale praktikpladsindsats med en central kontrol- og serviceenhed. Herunder indkøb af ekstern bistand til bl.a. analyser og kortlægning af best practice, erfaringsopsamlinger, udarbejdelse af en omregningsfaktor samt senest konkret assistance på udvalgte byggesager.

I perioden 2019-2021 har Region Hovedstaden et projektsamarbejde med Byg med unge-alliancen i Bygherreforeningen, som bl.a. har influeret positivt på antallet af realiserede praktikpladser på flere af regionens byggerier i de tre år.

Aktuelt indsamles via projekt Byg med unge-alliancen gunstige erfaringer med at dimensionere kravet om lærlinge med det formål, at man som projektleder kan lære fra andres beregninger. Og som afslutning på projektet samarbejdes om en praktikplads- og kommunikationsindsats, der både sigter mod at flere elever får øjnene op for praktikplads- og karrieremulighederne med en erhvervsuddannelse og indirekte, at regionen kan bidrage

til at erhvervsuddannelser får et mere positivt omdømme via direkte fortællinger fra elever, der er i praktik i en virksomhed, der bl.a. er med til at opføre og renovere regionens hospitaler.

Erfaringerne i Region Hovedstaden er enslydende med erfaringer blandt andre offentlige bygherrer;

- At uddannelsesklausuler ikke automatisk resulterer i praktikpladser, men fordrer dialog og håndholdt opfølgning. En afgørende dialog med toneangivende aktører i branchen. Det være sig 3F, Dansk Byggeri, Dansk Industri m.fl. Region Hovedstaden har derfor nedsat et erfa-netværk på tværs af aktører, som løbende drøfter udfordringer og løsninger i tilknytning til uddannelsesklausuler.
- At dimensioneringsopgaven er uddannelsesklausulernes akilleshæl. Region Hovedstaden har derfor sammen med branchen udviklet et dimensioneringsværktøj og en tilhørende vejledning. Hjælpeværktøjerne er erfaringsbaserede og indebærer en række standarddata for praktikpladspotentialer i forskellige entrepriseopgaver.
- Endelig at langt størstedelen af både større og mindre håndværksvirksomheder bakker op om uddannelsesklausuler samt generelt overholder praktikantkravene, nogle overpræsterer endda.

Status for praktikanter i de store hospitalsbyggerier og renoveringsprojekter

I dag er udmøntningen af den politiske beslutning og praktikantkravet samt opfølgningen på praktikpladser lagt ind i den daglige drift og varetages i de udførende led i regionens byggeprojekter. Administrationen bistår ad hoc med sparring, erfaringsudveksling og en samlet månedlig praktikantopgørelse på regionens større såvel som mindre bygge- og renoveringssager. Administrationen vurderer, at der på byggerierne arbejdes målrettet med at sikre, at praktikantkravene bliver opfyldt.

Status opgjort primo april 2022 viser, at der samlet set er realiseret 92,89 årsværk af de påkrævede 117,54 på de indgåede kontrakter i de igangværende hospitalsbyggerier. På nogle af byggerierne vil der blive indgået yderligere entreprisekontrakter med krav om praktikpladser, hvorfor antallet af praktikpladser vil stige. Derudover er der realiseret 168,53 årsværk af de påkrævede 166,33 års på de afsluttede hospitalsbyggerier.

Samlet set, opfyldes regionens praktikantkrav. Antallet af praktikanter varierer; hvor der typisk i de indledende og afsluttende faser er få elever i praktik, mens der i faserne indimellem, herunder apteringen, indvendige arbejder, er flest praktikanter.

Med få undtagelser er alle krav opfyldt, nogle entreprenører har endda haft flere lærlinge end påkrævet.

Dog har det på Nyt Hospital Herlev været en udfordring, at en enkelt entreprenør, Inabensa, ikke har overholdt kravet. Her har der efterfølgende været andre entreprenører, som har løftet opgaven, efter at samarbejdet med Inabensa ophørte. De nye entreprenører har ikke haft pligt til at rapportere praktikanter til regionen, men det er oplevelsen, at der

har været praktikanter, som således ikke indgår positivt i optællingen på Nyt Hospital Herlev.

Ny Retspsykiatri Sct. Hans er afleveret i 2021 og slutrapporteringen af antal realiserede årsværk på praktikanter viser at samlet årsværkkrav er tæt på at være opfyldt.

Antallet af realiserede årsværk (praktikanter) på de igangværende byggerier er de byggerier, som er længst, nu over kravet, hvilket er meget tilfredsstillende. Og på de hospitalsbyggerier, som er kommet senest i gang følges udviklingen tæt, lige som på de øvrige hospitalsbyggerier, så kravene bliver realiseret.

Skema 1: Praktikanter i hospitalsbyggerier og renoveringsprojekter, primo april 2022

Byggerier i udførelse Opgjort ultimo maj 2022	Krav årsværk	Realiserede årsværk	
Nyt Hospital Hvidovre	30,44	39,99	Krav årsværk er nedreguleret fra 32,37. Opgørelse er pr. 01.10.2021. Krav opfyldt.
Nyt Hospital Nordsjælland	18,7	15,7	Krav årsværk vedr. 6 entrepriser ift byggeplads, anlæg og kælder. Kontraktkrav er nedjusteret fra 19,7. Status 10.04.2022
Nyt Hospital Glostrup	20,6	22	Kontraktkrav er nedjusteret fra 25,2 til 20,6. Status 06.04.2022
Mary Elizabeth / Børneriget	27,8	2	Opstartet dec 2020. Status 19.04.2022
Ny Psykiatri Bispebjerg	20	13,2	Udførelse opstartet jan 2020, opgørelse pr. 01.03.2022
Nyt Hospital Bispebjerg (akuthuset)			Afventer opstart af udførelse
I alt	117,54	92,89	
Byggerier som er afsluttet			
Det Nye Rigshospital (Nordfløjen)	49,7	54,3	Krav til årsværk er opfyldt
Den Regionale Sterilcentral Rigshospitalet	15,4	18,3	Krav til årsværk er opfyldt
Den Regionale Sterilcentral Herlev	15,4	15,7	Krav til årsværk er opfyldt
Nyt Hospital Bispebjerg Laboratorie og logistik bygningen	7,6	10,2	Krav til årsværk er opfyldt
Ny Retspsykiatri Sct. Hans	15,2	14,6	Status pr. 25. jan 2021. Slutopgørelse viser samme realiserede årsværk som i januar 2021.
Steno Diabetes	19	19,1	Krav til årsværk er opfyldt.
Nyt Hospital Herlev (akuthus og kvindebarncenter)			Krav til årsværk er opfyldt på entrepriser - DOG ikke inabens, hvor kontraktkravet var 17 årsværk. Opfyldt: 6,19 årsværk - ikke opfyldt 10,81 årsværk. Nye entreprenører har haft lærlinge, men uden krav om optælling
I alt	166,33	168,53	

Region Hovedstadens Center for Ejendomme varetager regionens ejendomsportefølje med en række af regionens bygge- og renoveringsprojekter på hospitalerne. Nogle projekter har et omfang, der medfører krav til praktikanter. En del projekter har hverken karakter, omfang eller varighed, hvor praktikantkravet gør sig gældende. Dette følges tæt af Center for Ejendomme.